

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefraucate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Desbaterea proiectului de lege despre impunerea limbei maghiare.

(După șiarul stenografic al dietei).

Sedința din 29 Aprilie 1879.

Presidentul: Urmează cel din urmă obiect al ordinii de zi: Raportul comisiunii scolare despre proiectul de lege privitoriu la obligamântul limbei maghiare în scoalele populare. Poftesc-se, ca raportul să se cetească? (Voci: Îl privim de cetit!)

Astfel dar deschid desbaterea.

Referent Gavriil Baross:

Onorată casă! (Să audim!) Comisiunea scolară așterne proiectul de lege despre învățământul limbei maghiare în scoalele populare, cu care s'a învoit și onoratul domn ministru de instrucție, și eu cred, că pertractarea onoratei case va privi proiectul așternut de această comisiune.

Mărturisesc, onorată casă, ca dacă îmi implinesc vreodată cu bucurie datoria de raportor, o fac aceasta cu deosebire în acest cas, când am ocaziune a contribui prin raportarea acestui proiect de lege la realizarea ideii naționale.

Eu pornesc de la supozițiunea, că poate nime din camera ungurească a deputaților nu va combate în general proiectul de lege (voci: Aceasta ar mai lipsi [de hogy]); mărturisesc cu părere de rău a afla că nu numai acei bărbați, cari pășesc cu zel național neobosit și pururea înflăcărat când e vorba de o cestiune națională, voiesc a combate proiectul, ci și astfel de bărbați, a căror patriotism este mai pre sus de ori ce îndoială. Noi vom auzi motivele lor și sperez, că onorata casă îmi va permite, a reflecta la aceste cu ocaziunea cuvântărei mele finale.

Țin de prisos, după toate câte am fericirea a așterne în raportul comisiunii, a mai intra în o motivare detaliată și completă și a introduce desbaterea. Numai la unele aș mai voi a reflecta spre întregire.

Onorată casă! Intențiunea esențială a proiectului de lege este a face cu puțință învățarea limbei maghiare și în scoalele populare, fără de a scurta prin aceasta autonomia vre unei confesiuni sau a unei naționalități în întocmirea liberă a afacerilor sale scolare. Aceasta nu o țic drept scusare, ci o amintesc mai mult spre rectificarea și spre delăturarea neînțelegerilor, de oare-ce proiectul de lege a întimpinat în direcțiunea aceasta, deși nu aici în casă, dar afară, atacuri preste măsură aprige. Cealaltă dispozițiune, în contra căreia de asemenea s'a protestat, privește estinderea proiectului nu numai asupra scoalelor comunale și de stat ci și asupra institutelor de învățământ populare cari se susțin de confesiuni. Și aici să-mi permită onorata casă a dovedi pe scurt cu ajutorul datelor statistice, că atunci, când în deobște este de lipsă a face dispozițiuni pe acest teren în cadrul legii, dispozițiunea legală nu

putea rămâne în marginele, ce le ficează scoala comună și de stat, ci trebuia să se estindă și asupra unui astfel de teren, pe care o astfel de dispozițiune chiar și în viața practică nu mai este cu totul necunoscută. Poate este în deobște cunoscut, că sub impregiurările actualeși în cadrul articolului de lege 38 din anul 1868 numărul scoalelor comunale și de stat în Ungaria este foarte mic. Nu voiesc aici a enumera motivele pentru-ce el este mic; nu voiesc a aminti cauzele, din care Ungaria în pozițiunea sa materială actuală nu este în stare, a folosi toate acele mijloace, care ar fi de lipsă, pentruca statul să se poată desvolta în toată direcțiunea o activitate completă și multămitoare. Este lucru firesc, că atât confesiunilor cât și particularilor și societăților s'au lăsat libertatea activității, prin lege, prin statute li s'au lăsat; și acest proiect de lege se află în cadrul acestei legi și acestor statute, încât el o află cu scop, a introduce învățământul limbei maghiare. Purcedând proiectul de lege tocmai din punctul de vedere al egalității dreptului, el nu face excepțiune și datele statistice, precum și acele ce le-am țis eu în aceasta privință, îl îndreptătesc. Ce privește institutele pedagogice, — căci despre aceste în prima linie este vorba și despre aceste vorbesc și datele statistice — erau în anul 1877 la olaltă 65, și anume 51 pentru secul bărbătesc și 14 pentru cel femeesc; statul n'avea din aceste nici jumătate, adecă numai 22 și anume 16 pentru secul bărbătesc și 6 pentru cel femeesc, 15,486 scoale populare erau în 12,980 comune. Între aceste erau 1731 scoale comunale, 131 de stat, și 13,755 scoale confesionale și private.

De aci puteți d-voastră vedé, că activitatea statului și a societăței în cadrul art. leg. 38: 1868 față cu institutele susținute de confesiuni și de privați este preste măsură mică. Însé, onorată cameră, cu ajutorul acestor date statistice se poate și dovedi, că dispozițiunile acestui proiect de lege nu sînt noué, ci formează într'adevăr numai o parte întregitoare a unei praxe vechi. După datele anului 1877 limba învățământului în cele 15,486 scoale a fost: în 7024 cea ungurească; în 1141 cea germână; în 2773 cea română; în 1901 cea slovacă; în 250 cea sârbească și în 1692 mai multe limbi. Celelalte le trec cu vederea. De altă parte însă concludul luat de congresul bisericesc greco-oriental român din Sibiu în anul 1868 și întărit de Maiestatea Sa, un conclud, care prin întregirea părților 13, 55 și 125 a avisat oficiile bisericesci, ce de altcum dispuneau independent despre afacerile scolare, la procederea în cadrul art. leg. 38: 1868, este o dovadă, că acest proiect de lege este o parte întregitoare a praxe și a statutelor. Se mai dovedesce aceasta și prin statutul, votat de congresul bisericesc greco-oriental și sancționat de Maiestatea Sa, pe care guver-

nul l-a estins și asupra graniței militare și care exprimă lămurit în dispozițiunile sale speciale d. e. în § 26, că limba instrucțiunii este principial cea maternă, dar să se întrebuinteze o deosebită îngrijire și pentru învățarea din fundament a limbei maghiare.

Așadară, onorată casă, ce intenționează proiectul de lege față de toate aceste și față de tendența, care o vedem manifestându-se în viața publică cu privire la instrucțiune? Onorată casă! Binevoii a'mi da cređenent: dacă poate fi ceva obiectul unei judecări obiective, atunci este acest proiect de lege, cari mai puțin merită, a fi privit cu jalusie de cătră o naționalitate, care locuesce în aceasta țară și a i se arunca, că el intenționează a răpi limba naționalităților, a maghiarisa și a ataca dreptul autonom al naționalităților. Onorată casă! Aceasta nu este așa.

Proiectul de lege exprimă în general și în princip, că limba maghiară este a se instrua și în scoalele elementare. Și spre acest scop n'a fost condus numai de motivul pus al respândirii limbei maghiare, ci a privit lucrul și din punct de vedere al instrucțiunii publice. Binevoii a'mi crede, că conform sistemului de până acum instrucțiunea în scoalele medie a fost chiar pentru naționalități peste măsură grea, că scolari, cari absolvau scoala elementară, din cauza instrucțiunii în limba maghiară rămăneau înderept mai ales în anii primi sau părăsiau chiar scoala medie sau în deobște se luptau crâncen cu pedicile progresului lor. De altă parte posibilitatea înțelegerei reciproce, activitatea pe terenul vieței publice în statul unguresc și cu deosebire și acel punct de vedere pedagogic, că prin învățarea limbei maghiare i se oferă învățătorului ocaziunea, dacă are în sine numai o picătură de patriotism, tocmai la instrucțiunea limbei, a planta patriotismul în inimile, cu deosebire accesibile, ale copiilor, — recomandă primirea proiectului de lege. Și comisiunea și-a implinit în aceasta privință pe deplin misia exprimând în mod hotărît principiul și nu s'a închinat acelu principiu platonice, că copilul, îndată ce deschide ochii, să și îndrepte privirea cătră patrie. Căci la aceste s'ar puté răspunde, că este o frasă, și nu doară din cauză, că statul esistând egala îndreptățire a fiecărei alte naționalități pe toate terețele vieței publice, poate pretinde sub titlul acestei egale îndpățiri și pentru sine oare-cari avantaje, deja garantate prin lege, sau recunoascere completă a acestui drept de stat de cătră naționalități; căci și la aceste s'ar puté răspunde, că este o lovitură, ci din cauză, că eu purced dela părerea justificată, că acela, care pe terenul educațiunii scapă din mână copilul numai dobândesce nici când juvele, cu deosebire în patria noastră nu, unde în urma liberalismului fiecare confesiune și naționalitate se bucură în cercul bisericeii sale de o autonomie nemaipomenit de largă pre-

lângă esercitarea unei politici de naționalitate intradevăr rare. Și proiectul nu întrebuintează, precum afirm mijloace de silă la îndeplinirea acestui principiu.

Mai este însă și un alt motiv, care recomandă primirea proiectului așa precum la tectat comisiunea.

Dacă există în acest stat o greutate, poate afirma precum în deobște să scie, națiunea maghiară — abstrăgând de la violența, de care s'a folosit oare cari națiuni puternice pentru respândirea naționalității lor și pentru ridicarea ponderosităței politiceii lor, cu deosebire față cu puterea intelectuală, cu care se respândesce limba popoarelor civilizate ale Europei — poate afirma, întreb, Maghiarul despre sine, că s'a folosit pentru respândirea limbei sale de astfel de fac ori, de astfel de mijloace? Nu au escitat toate aceste în noi deja de mult temerea, că față cu aceasta putere nemărginită și de influința acestei puteri intelectuale, față cu asaltul limbilor europene, ce cuprinde în sine întreaga cultură, limba maghiară nu va fi în stare a face rezistența de lipsă? Dacă este adevărat, că limba este națiunea, atunci tocmai lipsa unui număr suficient de învățători apți este, care împedecă instrucțiunea în limba maghiară.

Onorată casă! Tristă este pozițiunea unui învățătoriu în aceasta patrie și într'adevăr nu chemarea adevărată este, ce atrage pe cei mai mulți la cariera aceasta. Însé acum nu voiesc a vorbi despre aceasta. Dacă voiți D-Voastră a considera în această privință datele statistice, Veți afla, că în 15,486 scoale au fost în anul 1877 20,717 învățători și învățatoresé. Acest număr nu ajunge. Dar cu deosebire nu ajunge numărul acelor învățători, cari sînt în stare a instrua limba maghiară. Din acest motiv comisiunea a exprimat punerea în lucrare treptată a acestui proiect astfel, că în măsura în care cresce numărul învățătorilor, cari sciu unguresc și sînt în stare a instrua, în aceeași măsură să se introducă și să se instrueze la fiecare scoală populară limba maghiară.

Din aceasta cauză, onorată casă, nime nu va afla la judecare obiectivă, că invinuirile, care se îndreptează în contra noastră și în contra proiectului de lege, pot fi justificate și motivate. Și, onorată casă, s'a amintit, că acest proiect într'adevăr nici nu ar fi de lipsă. Nu pot a nu face în aceasta privință unele asemănări cu alte casuri. Să luăm ori-care naționalitate din țară — afară poate de una — și vom vedé, că fie-care află un sprigin puternic la o națiune puternică prin limbă și prin afinitate. Întreb, este statul unguresc și națiunea ungurească în aceasta pozițiune plăcută? Și dacă totuși ar fi așa, are aceasta valoare pentru Maghiari, cu a căror limbă ar dispăre și naționalitatea lor?

Putea-va lupta limba noastră cu aceea putere intelectuală, dacă nu ne vom silii a o respândi și a o susține și a ne îngrijii cu zel pentru scutul ei în marginele dreptului, a dreptăței și a legii? Nu, onorată casă! Maghiarul este avisat la sine însuși; diligența sa,

strădania sa, potențarea puterii sale intelectuale este, ce ne stă la dispoziție. Nu respingem dela noi tendința îndreptată spre susținerea națiunii? Marginile amintite sunt, între care s'a creat proiectul de lege.

Aceasta este ținta care voiesce el a o ajunge. Conform părerii și convingerii mele după această scurtă vorbire și cu speranța, că mi se va mai da ocaziunea spre apărare, nu pot împlini o datorință mai plăcută, decât a ruga onorata casă, a primi în total și în special de basă la desbatere acest proiect de lege așa cum l'a așternut comisiunea școlară. (Aprobări vii din toate părțile).

Ministrul cultelor și instrucțiunii Augustin de Trefort: Onorată casă! Având onoarea, a așterne acest proiect de lege cu o motivare detaliată și motivându-l atât referentul comisiunii școlare cât și raportorul acestei comisiuni, ar fi de prisos a se mai motiva și din parte mi acum la această ocaziune necesitatea acestui proiect de lege. (Să auzim! să auzim!). Dacă însă în cursul desbaterei se va ivi necesitatea, voi da deslușirile de lipsă; acum rog numai onorata casă, să binevoiască a primi acest proiect de lege în tecstura comisiunii școlare (aprobari).

Interpelându-me însă la timpul seu domnul deputat Iosif Madarasz, că am intenționează a așterne proiectul de lege despre instrucțiunea limbii maghiare, și răspundând eu la aceasta interpelațiune cu fapte și nu cu vorbe, când am depus pe masa casei proiectul de lege, care este acum la ordinea zilei (aprobari vii), rog totdeodată pe onorata casă, să binevoiască a lua la cunoștință acest al meu răspuns factic, și a privi interpelațiunea de resolvită (ilaritate și aprobări).

(Iosif Madarasz: Me voi bucura foarte, dacă și de altă dată voi fi părtaș de-o asemenea fericire).

(Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 25 Aprilie.

Precum anunțasem noi în Nr. trecut prin telegramele dela Budapesta desbaterea generală asupra faimosului proiect de lege pentru impunerea limbii maghiare s'a încheiat luni în 23 l. c. și proiectul s'a primit în general cu mare majoritate. La desbaterea generală au mai luat parte: (contra) Partenie Cosma, Anton Hadzics; (pro) Alecsandru Mariassy, Eugen Illyasevic, Alecsandru Bereczky și Iosif Zsambokrety. Având pentru noi Români decursul desbaterei o mare însemnătate diarul nostru va publica pe rând întreaga desbatere asupra proiectului după diarul stenografic al dietei, cu a cărui publicare și începem cu numărul de astăzi. Înregistrăm la acest loc o voce germană foarte importantă asupra proiectului de lege amintit. Diarul din Berlin „Nationalzeitung” scrie următoarele (Nr. 204 din 2 Mai): „Primirea acestei legi violente este, durere, mai presus de orice indoială. În contra proiectului a pășit bărbătesc Sasul Adolf Zay și Sêrbul Dr. Michail Polit; cel din urmă declarase cearta cu drept cuvânt de o cestiune curat de putere. La apărarea proiectului domnul de Tisza a valorat motivul aproape scuril, că se intenționează numai a oferi copiilor posibilitatea a învăța limba maghiară. Ca o națiune, care despre apăsarea naționalităților făcuse mai deunăzi amare esperințe ca necovană, să treacă așa iute la rolul de ciocan, cu greu își va afla părechia în istorie. Misiunea culturală a limbii maghiare nici decât nu poate fi un motiv justificător. Că limba maghiară este superioară limbii germane, nici cel mai fanatic maghiaron nu va pute afirma;

dar și idiomul sêrbesc și românesc aparțin încă familiei arice, pre când limba maghiară aparține familiei turanice cu limbi aglunitoare și cunoștința ei nu se poate numera nici decât la mijloacele auxiliare ale culturii generale.”

În camera din Berlin se debate acum o cestiune de mare importanță, cestiunea vamală a Germaniei. Toate staturile Europei privesc cu mare interesare la rezultatul acestei desbaterei.

O călătorie a principelui ereditar Leopold de Hohenzollern la Bucuresci dă ansă la diferite conjuncturi și combinațiuni. Se dice, că călătoria va avea de scop, deslegarea cestiunii clironomului în România, de oare ce precum se știe unicul copil al principelui, o princesă, a murit înainte cu mai mulți ani și căsătoria remase într'aceea fără copii. Cel mai tinăr fiu al principelui de Hohenzollern, principele Friedrich (logodit cu princesa de Thurn și Taxis), a fost mai înainte designat pentru clironom, și de oare-ce el n'ar voi să primească să intenționează a designa pe al doilea fiu al principelui ereditar de Hohenzollern, pe principele Ferdinand (în vîrstă de 14 ani) de clironom presuntiv.

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român”)

Ședința XI.

Ședința se deschide la 9^{1/2} oare. Se cetesc protocoalele ședințelor IX și X și — Se autentică.

Se prezentează petițiunea comitetului parochial din Coșogna pentru un ajutoriu în bani, pentru scopuri școlare din oare-care fond archidieceșan. — Se transpune comisiunii petițiune.

Deputatul Ioan Popea face propunerea că locul de scrutinii pentru cercul electoral Brașov să se strămute din Săcele la Brașov. — Se transpune comisiunii pentru propuneri.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunii financiare. — Raportorul Anania Trombițaș raportează:

Ce privesc scontrarea casselor și supracensurarea rațiociniilor comisiunea prin o subcomisiune de 3, înfățișându-se în cancelaria epitropescă a tras saldul în cărțile de comptabilitate a cassariului și controlorului, și scontrând cassa a constat, că suma de 18,875 fl. 33^{1/2} cr. v. a. ce trebuiau să se afe în cassă, după cărțile de comptabilitate, s'au și aflat exact; — cu privire la scontrarea hârțiilor de valoare, care formează proprietatea fondurilor, comisiunea din cauza scurtăimei timpului s'a mărginit la scontrarea de probă a unui fond, ale cărui hârții le-au aflat în sumă și categorii în consunanțe cu registrul acelu fond; — ce privesc revisia rațiociniilor, aceasta suplinind-o evidența ce o conține sistemul nou de comptabilitate, comisiunea s'a mărginit numai la a cerca, dacă solvirile și inducerea perceptelor se îndeplinesc după prescripțiile regulamentului, ce a și aflat. Pe basa acestora

a) raportul comisiunii financiare despre scontrarea casei și revisiunea rațiociniilor se ia spre știință și consistoriului ca senat epitropesc se dă absolutoriu pentru anul bugetar 1878.

b) se îndrumă epitropia archidieceșană, ca din suma banilor gata cu 18,375 fl. 33^{1/2} cr. să activeze lombardarea dela bancă, ear pe venitor să nu se țină sume așa de mari în cassă fără de necesitate evidentă.

Raportorul dă cetire raportului comisiunii consistoriale esmise pentru esaminarea rațiociniilor și scontrarea casei așternută sinodului prin hârția cons. din 7 l. c. Nr. 1088 Eptr.

După cetirea acestui raport se

propune ședința confidențială și ședința publică se preface în ședința confidențială.

Vedându-se însă după o scurtă desbatere că nu sînt motive pentru ședința confidențială, ședința publică se deschide.

Punându-se la pertractare raportul comisiunii consistoriale din punct în punct — punctul 1, carele privesc datoria flotantă se ia spre știință.

punctul 2, carele se referă la cuponii neincasați la ziua scadenței lor se ia spre știință.

punctul 3, carele are în vedere anticipațiunea pentru acoperirea datoriei flotante și împrumutul fundațiunii lui Gojdu de 4000 fl. v. a. din fondul tipografiei, se ia spre știință.

pt. 4. Cu privire la o datorie de 2560 fl. la fondul preoției archidieceșane, după deslucirile date de presidiu se ia spre știință.

pt. 5, carele are în vedere contribuiriile preoților la fondul preoției archidieceșane, se ia spre știință.

la pt. 6 carele privesc restanțele din tacsele dela nou cununații, consistoriul se îndrumă a dispune ca aceste restanțe să se încaseze și să se petreacă la fondul archiepiscopesc.

la pt. 7 în combinare cu pt. 8., în care se vede că suma de 21,233 fl. 89 cr. s'a aflat întreagă în cassa de ți, se recomandă epitropiei mai acurată împlinire a §-lui 4 alin. 2 a regulamentului pentru administrarea averilor archidieceșane.

Pe venitor revisiunea comisiunii scontrătoare să se estindă și asupra celorlalte obiecte de valoare înșirate în §. 45 a regulamentului pentru administrarea averilor archidieceșane.

Raportul senatului epitropesc Nr. cons. 1084 Eptr.

a. Constatându-se necesitatea urgentă a pregătirii de literi fundamentale se ia spre știință; să însărcinează consistoriul a satisface §. 3 din regulamentul pentru manipularea cu fondul archidieceșan.

b. Consistoriul să se însărcineze de nou cu punerea în ordine a bibliotecii și cu procurarea celor necesare spre scopul acesta fiind a se așterne rațiociniul pentru eventualele spese procsimului sinod spre îndemnisare.

c. Sinodul însărcinează pe consistoriul archidieceșan ca să reguleze cât mai curând afacerile cu fiscalul consistorial în sensul concludului de sub Nr. 164—1877.

d. Se însărcinează consistoriul cu escrierea colectelor pentru acoperirea datoriei flotante și pentru anul următor, făcându-se astfel începutul sporirii fondului pentru sinodul archidieceșan.

e. În privința datoriei de fl. 10,478 37^{1/2} cr. la stat, rezultă din anticipațiunea dată în salariul archiepiscopesc constatând și comisiunea, că această afacere nu suferă amânare

Sinodul însărcinează pe Consistoriu:

1. A așterne fără amânare presentațiune înaltului regim, în care să l roage ca să ordinez de nou punctuoasa și acurata escriere și încasare a tacsei sidocșiale prin perceptoratele regesci; să se roage de nou pentru eruarea și încasarea restanțelor de pe anii decurși.

2. Să efeptueze prin oficiile parochiale și protopresbiterale o conscriere cât de acurată a familiilor gr. or. din întreaga archidieceșă; și reținând o copie să o aștearnă aceea înaltului regim cu rugarea, ca escrierea și încasarea tacsei sidocșiale să se efeptueze în viitor pe basa aceleia.

3. Să fie rugat înaltul regim a nu stărui pentru plățirea sumei numite până ne va da deslucirile cerēnde, sau a ne concede plățirea în rate.

Ședința procsimă se anunță pe după ameați la 5 oare. La ordinea zilei alegerea asessorilor în senatul

școlar și epitropesc și continuarea cu rapoartele comisiunilor.

Ședința se încheie la 2 oare d. a.

Ședința XII.

Ședința se deschide la 5 oare după ameați.

Protocolul ședinței trecute nefind gata autenticarea lui se amână.

Presidiul prezentează cererea deputatului Servian P. Barcian, prin care se roagă de concediu pentru absențare dela ședințele ulterioare ale sinodului present. — Cererea se încuviințează.

Se pune la ordinea zilei alegerea membrilor în senatul școlar și cel epitropesc.

La apel nominal răspund 45 deputați, majoritatea absolută 23, doi deputați se abțin dela vot și așa s'au dat 43 voturi.

Scrutinându-se voturile date pentru membrii din senatul școlastic rezultatul a fost următorul:

a) din cler: Moise Toma a întrunit 42 voturi, Ioan Papiu 41, Simion Popescu 40, Ioan Popescu 2 și Ioan Botean 1; deci presidiul declară de aleși membrii în senatul școlastic din cler pe Moise Toma, Ioan Papiu și Simion Popescu.

b) Dintre mireni: Elia Măcelariu a obținut 43 voturi, Dr. Nicolau Pop 42, Dr. Nicolau Maier 42, Stefan Iosif 42, Ioan Bechnitz 41, Dr. Iosif Hodoș 35, Anania Trombițaș 11, Dr. D. P. Barcian 2, Ioan Codru Drăgușan 1 Dr. Stefan Păcurar 1 și Alecsiu Olariu 1 vot: Presidiul declară de membrii aleși în senatul școlastic dintre mireni: — pe Elia Măcelariu, Dr. N. Pop, Dr. Nicolau Maier, Stefan Iosif, Ioan Bechnitz, și Dr. Iosif Hodoș.

Se ia la scrutinii și se numără voturile date pentru membrii din senatul epitropesc, din care rezultă că:

a) din cler Iosif Barac a întrunit 41 voturi, Ioan Henteș 40, Dumitru Cunțan 39, Ioan Droc 3, Emilian Cioran 2, Simion Popescu 1, și Nicanor Frateș 1 vot; — dintre cari presidiul declară de membrii aleși în senatul epitropesc — pe Iosif Barac, Ioan Henteș și Dumitru Cunțan.

b) Dintre mireni: Ioan Nemeș a întrunit 43 voturi, Const. Stezar 42, Eugen Brote 41, Dr. Ioan Răcuciu 41, Ioan de Preda 38, Dr. Nicolau Olariu 38, Visarion Roman 8, Ioan Teoanță 2, Dr. Stefan Păcurariu 2, Ioan Bechnitz 1, Iacob Bologa, și Antoniu Bechnitz 1 vot; — dintre cari presidiul declară de membrii aleși — pe Dr. Ioan Nemeș, Const. Stezariu, Eugen Brote, Dr. Ioan Răcuciu, Ioan de Preda și Dr. Nicolau Olariu.

După aceasta se pune la ordinea zilei alegerea unui membru ordinar salarisat ca referent în senatul școlastic din aleșii asesori. Se face apel nominal, răspund 43 deputați, majoritatea absolută 22. Făcându-se votisare și scrutinându-se voturile rezultă că Dr. Iosif Hodoș a întrunit 37 voturi. Dr. Nicolau Pop 4, Moise Toma 1 vot și o ședulă albă; — deci presidiul declară -- de ales membru ordinar salarisat ca referent în senatul școlastic pe Dr. Iosif Hodoș.

Urmează alegerea membrilor în comisiunea generală. Presidiul suspinde ședința pe 10 minute pentru consultare. Redeschidându-se ședința presidiul cu consimțământul sinodului propune. — Și sinodul declară de membrii aleși în comisiunea generală din cler: Ioan Gall, Nicolau Mihălțan și Alecsandru Tordoșin, ear dintre mireni: Partenie Cosma, Dr. D. P. Barcian, Iacob Bologa, Diamandi Manole, Avram Tincu și Anania Trombițaș.

Ședința următoare se anunță pe mână la 9 oare înainte de ameați; ordinea zilei raporturile comisiunilor.

Ședința se încheie la 8 oare sara.

Ședința XIII.

Nefind gata protocoalele ședințelor XI și XII autenticarea lor se amână.

Urmează la ordinea zilei continuarea raportului comisiei financiare (vezi Nr. 117 din 1879).

Referentul deputatul Anania Trombițaș propune la punctul 3 al raportului consistoriului ca senat epitropesc, ce privesc împrumutul de 10,000 fl., să se însărcineze consistoriul, ca la o eventuală cerere a epitropiei să satisfacă fără amânare concludul de sub Nr. 109 din anul 1878, și pe lângă obligațiune formală, în care să garanteze membrii eforiei pentru siguranța capitalului și să defigă un termen anumit pentru replătire; sinodul decide a se susține concludul de sub Nr. 109 din a. 1878, în legătură cu concludul de sub Nr. 125 din a. 1877.

La punct 5. care tractează despre cumpărarea unor case în Sibiu strada spinarea cănelui Nr. 25 și 27. Se dă consistoriului indemnitatea cerută pentru aceste case cumpărate cu 12,550 fl. și să plenipotențiază a spesa sumele de lipsă pentru adaptarea lor, având a cere, pentru sumele din urmă indemnitate dela sinod.

Raportul consistoriului cu privire la instrăinarea averilor parohiale din archidieceasă în timpurile mai vechi. — Se ia spre știință.

Raportul consistoriului despre comasări și segregări. — Se ia spre știință.

Proiectul de regulament pentru administrarea și controla averilor parohiale așternut de consistoriu, comisiunea propune a l'primi de basă la dezbateră specială; sinodul amână pertractarea acestui proiect pe sesiunea viitoare, și însărcinează pe consistoriu a îngriji și până atunci după putință pentru administrarea și controla averilor parohiale.

Cererea reprezentanței gimnasiunii din Bradu pentru un ajutor de 1200 fl. (Nr. 17 a din 1879), comisiunea propune să nu se încuviințeze din cauză, că fondurile noastre au destinațiunea lor separată, dela care nu se poate face abatere. — Sinodul îndreptează reprezentanța respectivă a cere ajutor dela fundațiunea Șaguniană.

Hârtia consistoriului Nr. 1027 b: 1879 prin care înaintează cererea emeritatului protopresbiter pentru o remunerațiune de pensiuine de 200 fl. — Sinodul aplacidează un ajutor anual de 200 fl. din venitele fondului de 30,000 protopresbiterului Zacharia Boiu senior pentru restul vieții sale.

Aceasta sumă să se înregistreze ca pozițiune permanentă între erogațiunile acelui fond sub titlu: „Ajutor emeritatului protopresbiter în Sighișoara.”

Particularul deputatului Anania Trombițaș ca membru al comisiei emise pe baza concludului Nr. 79 din 1878 despre două călătorii ale sale dela Cluj la Sibiu și diurne pentru 25 zile în suma totală de 196 fl. 50 cr. Comisiunea propune ca să se încuviințeze suma aceasta din economie fondului archiepiscopiei pe an. 1878 pozițiunea 3. (Spese de călătorii în comisii consistoriale). — Particularul se transpune comisiei pentru bugetul casei spre a l' lua în considerare la statuirea bugetului casei.

Raportul comisiei generale asupra unor iregularități în manipulațiunea epitropiei. — Consistoriul se însărcinează de nou cu punerea deservită în lucrare a regulamentului pentru comptabilitatea și manipularea fondurilor și anume să îngrijească

- de imediata introducere a cărții principale;
- de împlinirea oficiului fiecărui funcționar conform regulamentului;
- de dragerea soldului de d'în registrul și jurnalul de cassă;
- de satisfacerea § lui 11 din regulament.

La propunerea comisiei financiare sinodul decide:

Consistoriul se însărcinează dacă i se va oferi ocaziune a cumpăra moșii mai mari a căror venit curat se

poate constata prin date sigure cu 5% a prețului, a înloca o parte a fondurilor archidieceșesane pentru cari literile fundamentale nu prescriu anume înlocuirea în hârtii de valoare, în astfel de moșii.

La propunerea comisiei financiare sinodul decide:

Consistoriul se însărcinează cu elaborarea unui proiect pentru înființarea unui esactorat archidieceșan.

Acest proiect să fie așternut sinodului în proxima sesiune.

Urmează la ordinea zilei dezbateră specială asupra proiectului de buget al archiepiscopiei române greco-orientale din Transilvania pe a. 1880.

Bugetul A) „mijloace erariale” se primesc în totalitatea sa, contrăgându-se pozițiunile 12 și 13 într'o pos. sub titlu: „Alt ajutoriu pentru seminarium.”

(Va urma).

Dela sinodul eparhial din Caransebeș.

(Raport special al „Tel. rom.”)

Sedința IX.

Sedința se deschide la 11 oare a. m. După autenticarea protocolului ședinței trecute președintele comunică sinodului telegrama Prea Sântiei Sale d-lui episcop al Aradului, prin care incunoscinează, că sinodul aradan a declarat aderarea sa la pașii făcuți în cauza limbei voind a face și din parteși o reprezentațiune la dietă, doresce a cunoasce în cauza aceasta și opiniunea acestui sinod.

Se predă comisiei speciale.

Pășind la ordinea zilei adecă la restaurarea consistoriului, deputatul Vincentiu Babeș face următoarea propunere:

În privința instituirii senatelor scolar și episcopesc la consistoriu să se urmeze ca până aci și anume pe lângă esmiterea dintre membrii de până acuma a acelor dimisionați sau înrudiți între sine în gradul oprit de statut și pe lângă înlocuirea lor cu alții în asemenea număr să se declare și pentru mai departe în funcțiune conform rezultatului constat prin vot secret.

Deputatul Iulie Petric face următoarea contrapropunere:

Considerând, că sinodul în perioadele trecute instituirea senatelor scolar și epitropesc nu a făcut-o pe baza §-lui 116 din stat. org. propune ca pe lângă delăturarea propunerii d-lui Babeș sinodul are să procedă strict în sensul §-lui 116 al stat. org. și înainte de a se demite la alegerea membrilor senatelor scolar și epitropesc să se stabileze numărul membrilor fiecărui senat la cifra de 12.

După o dezbateră înfocată, la care au luat parte afară de propunătorii Dr. Al. Mocioni pentru propunerea d-lui Babeș, eară I. Bartolomeiu pentru cea a d-lui Iulie Petric la cererea a 15 membrii se ordină votisare secretă.

Președintele precisează modul votisării și anume cei ce sunt pentru propunerea d-lui Petric să voteze cu da, eară cei ce sunt în contră cu nu. Numărându-se ședulele se constată că dintre 48 de ședule date, 26 sunt cu nu și 22 cu da.

După ce președintele anunță rezultatul votisării provoacă sinodul a pașii la actul algeriei.

Dep. Iulie Petric se declară, cum că densusul nu poate pași la alegere pe o basă, care nu consună cu § 116 din stat. org. și de-aceea părăsesce sala în speranță, că cei de un principiu îi vor urma.

Deputatului Iulie Petric îi urmează 21 deputați.

Președintele dispune a se cetî numele deputaților și constatându-se,

cumcă în sală se mai affă numai 27 deputați, un număr necapabil de a mai aduce decisiuni valide, închide ședința anunțând ședința procsimă pe mâne la 9 oare.

Sedința X.

Luni la 9 oare președintele archiereu intră în sala ședințelor. În sală se affă afară de cei 22 deputați cari au părăsit sala în ședința trecută d-nii: Vincentiu Babeș, Georg Sêrb și F. Musta, acest din urmă nu s'au affat în Caransebeș Duminecă, la olaltă 25 deputați.

Președintele vâdând, că sinodul a devenit necapabil de ași mai continua lucrările declară I-a sesiune a periodului 1879—1881 de închisă provocând respectivele comisii a preda actele biroului notarial și astfel între exclamări de „să trăiască” se îndepărtează din sala ședințelor.

Pentru ca on public cetitor să-i poată forma o idee clară despre cazul ivit în ședința IX și X voi observa, cumcă a doua d' după deschiderea sinodului dl Dr. Alesandru Mocioni înteează a se pune la ordinea zilei organizarea consistoriului. Propunerea aceasta a dat ansă la o polemie înfocată între președinte și propunător.

Dep. Ioan Bartolomeiu atrage atențiunea sinodului, cumcă pe unii d-ni deputați îi interesează numai unele cause, de aceea se înteează lucrul, ca să poată merge și pe la Arad, după cum s'a întemplat până acuma.

De 10 ani de zile pe cât am putut observa unii d-ni deputați anume înteețiau punerea la ordinea zilei a unor cause și anume cauza fondurilor comune etc. și a doua sau mult a treia d' se depărtau din Caransebeș, pare că sermaneale biserici din diecesa noastră și-ar golî lădile ca să solvească sume până la 2800 fl. numai și numai pentru una sau două cause.

După incidentul acesta s'a format un club, la care s'au alăturat toți deputații preoțesci afară de P. Miulescu, M. Radu și Sciopon, între cari protosincelul Fil. Musta și 8 protopresbiteri, eară dintre mireni: Iulie Petric, Stefan Antonescu, I. Bartolomeiu, Stefan Velovan, Atan. Cimponeriu, T. Micla, Ant. Crenian etc. la olaltă vr'o 26 deputați.

Unii dintre acesti deputați și anume Atan. Cimponeriu, Ant. Crenian și Alesandru Popoviciu preot în Fizes, constrinși de împregiurări au plecat din Caransebeș cu câte-va zile mai înainte de-astemenea și din partida ceea-laltă dl Budincean.

Telegramă.

(Servit particular al „Tel. rom.”)

Budapesta 7 Maiu, 11 o. m. Proiectul limbei maghiare este primit și în special cu puține modificări precisătoare. Mâne va fi a treia cetire apoi se va trâmite la casa magnaților.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 7 Maiu n. „Politische Correspondenz” anunță: Rușii au început a evacua Rumelia resăriteană și pregătesc și pe a Bulgaria.

Triest, 7 Maiu n. Împăratul nu a întărit alegerea lui Angeli de pdesta în Triest.

Petersburg, 7 Maiu n. Sultanul, mulțămît cu autograful țarului, anunță comisiei europene în Filipopole: nu face întrebuintă de drepturile ce i s'au rezervat. „Agence russe” anunță: principele Lobanoff merge la Livadia, pentru a astepta

acolo sosirea trimisului extraordinar al sultanului.

Varietăți.

* (Adeverință). În urma colectei puse în circulațiune de cătră d. Ioane de Lemeni, între domni deputați sinodali în favoarea celor păgubiți prin foc din comuna Beclian, comitatul Făgărașului, s'au adunat 50 fl. fl. 74 cr. v. a., pre cari iam și primit noi subscriții dela d. Ioane Bran de Lemeni, ca săi reimpărțim între cei păgubiți în proporțiunea daunei și lipsei.

Adeverim primirea banilor și aducem tot de-odată în numele nostru și în numele tuturor celor ajutoarați profunda noastră mulțămire tuturor binefăcătorilor nostri.

Beclian în 21 Aprilie 1879.

Petru Popescu m. p.,
protopp.

Ioane Bursan m. p.,
paroch la Beclian.

* (Postal). Direcțiunea postelor reg. ung. din Sibiu cu datul din 5 Maiu a. c. Nr. 3395 a scris concurs la trei posturi de suboficiali în cercul postal al Sibiului (toata Transilvania) cu câte 400 fl. salariu anual, 60 fl. bani de quartir și uniformă în natură, pe lângă depunere de cautiune a 200 fl.

Petițiunile concursuale au a se înainta la direcțiunea postelor din Sibiu, conform art. de lege II din 1873 în șase săptămâni dela datul de mai sus.

* (Bibliografic). Așit de subtipariu: Darea de samă asupra procesului politic de presă al d-lui George Baritiu. (Pertractarea finală din 30 Aprilie st. n. 1879). Sibiu, 1879. Prețul: 25 cr. = 50 bani.

* (Nouă ordine pentru trenuri). După „M. P.” trenul de persoane al liniei de stat (oriental-) de la 15 Maiu va pleca dela Budapesta la 6 oare sara, va sosi la Cluj la 9 oare și 28 min. înainte de ameați, la Cucerdea la 12 oare și 8 min. ziua, la Brașov la 9 oare 40 min. sara. Dela Brașov va pleca la 4 oare 10 min. dimineața, dela Cluj la 4 oare 5 min. după ameați și sosesc la Budapesta la 7 oare 55 m. dimineața — La Sibiu sosesc trenul pe la 5 oare după ameați și pleacă dimineața pe la 9 oare.

(Ce câștigă Viena dela iubileul împărătesc). „Extrablatt” din Viena face socoteală, că cu ocaziunea festivităților iubileului Viena va câștiga sumulița de 10 milioane bani gata. Spre exemplu: Toți croitorii sunt ocupați peste cap cu facerea de costumuri și de îmbrăcăminte negre. Deputațiunilor a 75 de Reniuni le trebuiesc peste 3,000 de îmbrăcăminte negre, 3000 pălării (cilindre) și 3000 părechi de mânuși. Cel puțin o mie dintre aceste se vor fi procurat de nou și dacă socotim 1000 de îmbrăcăminte cu 30 fl., 1000 cilindre cu 5 fl., 2000 par. de mânuși cu 80 cr., ese suma de 34,000 fl., care o vor câștiga croitorii, pălării și mânușerii. În costumuri se vor îmbrăca vre-o 2,500 persoane. Socotind o parte din costumuri cu 50 fl., o parte cu 70 fl. și a treia parte cu 100 fl. bucata, se pune prin aceste earăși suma de 183,200 fl., în circulațiune, la cari se pot adăuga cheltuielile stindardelor, îmbrăcăminte gimnasticilor, cântăreților și ale studenților cu 300,000. S'au ridicat cu totul 112 tribune (pentru spectatorii la cortegiul festiv). În urma aceasta au căpătat de lucru 896 meseriași a 336 lucrători pe mai multe zile. Materialul crud costă pentru fiecare tribună 5000 fl., toate tribunele vor cu-

prinde 55,000 locuri de ședut, cari se vând cu câte 5 fl. ceea ce face earăși suma de 306,000 fl. Din cele 2,000 ferestri și balcoane pe unde trece cortegiul sunt cel puțin 500 de ferestre și 80 balcoane închiriate. Fereastra cu 30 fl., balconul cu 200 fl., dau earăși o sumă de 31,000 fl. Numărul oaspeților străini va fi foarte mare. În cele 100 de hoteluri ale Vienei a treia parte a odăilor s'a rezervat numai în urma cererilor telegrafice. Numărul oaspeților străini va cheltui pe di cel puțin 10 fl. și fie-care va petrece în Viena cel puțin 8 zile, ceea ce va aduce suma de 4,200,000 fl. la Viena. Afară de aceasta toate tipografiile au de lucru cu tipărirea scrierilor festive, apoi caligrafii s. a., teatrale și toate localurile de petrecere au fost pline de vizitatori, se va da chiar și un bal mascat. Birjarii abia vor fi de ajuns spre a duce multele deputațiuni la palat, restaurațiunile birturilor au fost indesuite de oaspeți și nici un străin nu va pleca dela Viena fără a lua cu sine un mic suvenir. Vienesiile se vor ruga dar în viitoriu: „dă-ne Doamne pânea de toate zilele și cel puțin câte un iubileu de aceasta pe an.“ „S. D. Tgbl.“

* (Obiceiuri rusesce). În Rusia este obiceiul de-a închiria generali retrași, în haine de paradă, spre a orna cu dășii serbările date cu ocaziunea nunților. Acest obicei este răspândit mai cu samă în cercurile burgheze, care țin să arete, că stă în relațiuni cu înalții demnitari. Prețul închirierii variază dela cinci ruble de argint în sus, după cum personajul are mai multe sau mai puține decorațiuni. Generalul închiriat apare la serbătoare în uniforma de paradă, și stă mai mult timp. După ce își primesce plata, de ordinar se îmbată și dacă se poate se întoarce a casă cu aerul cel mai mândru din lume. Acest obicei, pe care-l face cunoscut diarul rusesc „Molva“, nu este oare destul de comic și prin urmare destul de elocent?!

„Femeia Română.“

* (Descoperire arheologică). La Roma s'a făcut o frumoasă descoperire arheologică. În partea Farnesinei, espropriată pentru a face loc Tiburului, s'a găsit un edificiu, ai căruia pereți sunt împodobiți cu picturi minunate și foarte bine conservate. După spusele arheologilor sunt cele mai prețioase tesauri ale artei antice ce s'au vădut până acum în Italia. Aceste picturi datează din timpul republicii sau cel puțin din primii timpai ai imperiului. „Rom.“

* (Un copil prevădător). Era pela mijlocul unui ospet; un broscu începe să plângă.

O persoană compătimitoare îl întreabă pentru ce plânge.

— Nu mai pot mânca asta, na.

— Bine! atunci pune-o în posunariu.

— Nu pot! sunt pline toate, răspunse el cu naivitate. „Teleg.“

* (Disproporțiune între bărbați și femei). Sunt pe lume, pe timpul ce curge, animale bipede și raționabile, oameni cum am dice, în numărul respectabil 1,421,145,380. În toate părțile, secul frumos și cel urit se cumpănesce, adecă una și una, conform legilor naturale. Disproporțiune în plus pentru femei se vede în insulele Canarie unde pentru 1,000 bărbați sunt 1,208 femei. Disproporțiune în minus pentru secul frumos avem în Italia unde 1,000 de bărbați au imperținenta a fi serviți numai de 989 femei. Ce se mai dicem și cum să mai numim pe Hong-Konguani cari la 1,000 pretind, ba încă cu forța, să le tragă ghetete — adecă moși chineși — numai de 374 ficele ale Evei. Deduceți consecențele, cari sunt triste! „R. L.“

* (Un ucigător de leid în California). Un diar din San Francisco, Alta, povesteste o luptă ce a avut loc în comitetul de Kern între un leu și un păstor. Sunt acum aproape două luni, când un păstor numit Gaffney, a ucis un leu cu un bêt și cu o piatră, și ceea ce a făcut de această luptă să aibă un caracter deosebit de bravură din partea lui Gaffney este împregiurarea ca acest din urmă e ciunt. Deceptându-se noaptea printr'un vuet neobicit în mijlocul poenei unde și adunase turma; el veđu un leu care îi răpescce o oae. Fără să piardă un minut se repeđi asupra răpitoriului, îl acoperi cu o ploaie de petre și îl luă pe fugă. Dar a doua di, se arată din nou și se tupilă într'o ripă din dosul turmei. Păstoriul și fiara se uitară cât-va timp unul la altul. Fiara înțelese, că nu putea inhăța o nouă pradă fără să incingă o luptă. Ea se află în fundul ripei din care trebuia să sară pentru ca să ajungă pe movila pe care stetea păstoriul. De-odată esecută o săritură inspăimântătoare, care îi permise de-a ajunge movila, la o distanță de doi pași de păstoriu; acesta armat cu un ciomag sănătos, se răpede asupra agresorului și i dete o lovitură teribilă. Animalul se restogoli în fundul ripei.

Acest nesucces indoise furia sa, leul se sculă și se aruncă din nou. Ghiarele sale se înclesceadă de marginea movilei; în minutul în care ciuntul se pregătesce să-l lovească a doua oară, o sforăitură se produse și păstoriul împreună cu leul se rostogoliră în fundul prăpastiei. Gaffney cade fără să se vatem, grămada de țărână micșorându-i căderea, îndată el atacă pe dușmanul seu cu bêtul. Dar el n'are decât o mână, și leul devenind furios prin durere, poate să-i fie încă fatal. În acest moment suprem, cănele lui Gaffney aleargă și se aruncă asupra leului, în timp ce Gaffney ea un bolovan și sdrobescce capul leului. Această fiară avea o lungime de 7 picioare și jumătate.

Bursa de Viena

din 7 Mai n. 1879.

Metaliacele 5%	66 50
mprumutul naț. 5% (argint)	67 30
Împrumutul de stat din 1860	125 25
Acțiuni de bancă	818 —
Acțiuni de credit	262 —
Valuta nouă imperială germană	210 50
London	117 40
Argint	— —
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 35 1/2

Economic.

Sibiu, 29 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.20—6.—; Grâu secăreș, fl. 4.30—4.90; Săcară fl. 3.20—3.60; Orz fl. 3.40; Ovės fl. 1.90—2.30; Cucuruz fl. 2.90—3.30; Mălaiu fl. 4.50—5.—; Cartofi fl. 1.20—1.30; Semența decănepă fl. 5.—6.—; Mazere fl. 6.—6.50; Linte fl. 9.—9.50; Fasole fl. 4.50—5.—; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 4.—; Slănină fl. 25—30; Unsoare depore fl. 25.—27.—; Său brut pro 50 chilo fl. 16.—; Său de luminări fl. 22.50—; Luminări de său 50 chilo fl. —28.—; Săpun fl. 20.—; Fân 50 chilo fl. 0.80—0.90.; Cănepă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vërtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—; Spirt pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită —40 cr.; Carne de vițel 35— cr. carne de porc 40— cr.; carne de berbec —.—; oauă 10 de 20 cr.

Budapesta, 3 Mai n. Săptemăna trecută a fost plină de furtuni și ploii; de o lună de zile tot ploii peste ploii încă în săptemăna trecută părea că s'a deschis cerul să ne dovedească, că ce însemnează „a ploa.“ În urma acestor vērșări de torente apele, cari de mai înainte erau mari și lăpăte, au crescut și s'au lăpăte așa, încât nu e nădejde că vor dispără în curēnd. Acest fapt e cu atât mai trist, cu cât sămēnăturile de toamnă mai toate sunt nimicite și cele de primăvară deja aședate în pământ în cea mai mare parte împedecate în creșterea și desvoltarea lor. Cele nefinite până acum nu se vor pută isprăvi nici peste

3 săptemăni, pentru că pământul așa e de înecat în bălți reslăpăte, încât nu te poți apropia cu plugul de el. Luna lui Mai s'a apropiat cu ger, carele sămēnăturilor de primăvară și pomilor lea stricat tare, o calamitate, de carea tot mereu ne-a fost teamă. Oamenii, cu deosebire economii sunt tare întristați din pricina întâmplărilor acestora, cari și-au manifestat în mod foarte pipăit influența lor asupra tuturor negoțelor din trecuta săptemână. Prețurile mai a tuturor articulelor s'au urcat, dară articuli n'au avut nici o trecere. Notăm în special:

Grăul la 70—80,000 m. m. cu fl. 9.25—9.40; săcară la 3000 m. m. a trecut cu fl. 5.80—6.05; orzul la 5000 m. m. cu fl. 5.20—5.40; ovėsul la 3000 m. m. cu fl. 5.70—5.90; cucuruzul la 20,000 m. m. cu fl. 4.70—4.75; făina numai ca în săptemăniile trecute.

Pastăioasele asemenea au trecut rău, mazērea cu fl. 8—11; fasolea cu fl. 7—7.25; linte cu fl. 8—11; sămēnța de in cu fl. 13; sămēnța de cănepă cu fl. 8.50—8.75; Lăunile s'au vëndut cu fl. 79—80 per 56 chilograme.

Porcii nu sau căutat. Au fost în tēg 90,000 între cari din Banat 2080, din România 3000 și din Ardeal 120 de capete.

Unsoarea de porc a trecut cu fl. 44—45 fără vas și cu fl. 48—49 cu vas cu tot; Slănina cu fl. 39—40; săul cu fl. 44—45; Spirtul încă a trecut rău de tot și adecă en gros cu fl. 26—26.25 per 10,000 litre procentuale.

Peile per 102 de dărabce s'au vëndut de vacă din Banat și Transilvania cu fl. 125—140; de miel cu fl. 80; Peile nelucrate din Banat cu fl. 130—150 și cele din Ardeal cu fl. 135—150; cele de cal per părăche cu fl. 8—9.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitățiuni: În 6 Iunie imob. Sofe Ciora în Abrudsat (judec. cerc. Abrud); în 21 Mai și 24 Iunie imob. lui Michail Klein în Bod; în 27 Mai imob. lui Ioan Gheorge Herda în Simon (trib. Brașov); în 5 Iunie imob. Mariei Fözö în Ighiu (trib. Alba-Iulia); în 9 Iulie și 9 August imob. lui Andreiu Magyarosi și Rahel Bodar în Mărtinuș (judec. cerc. S. Szt. György); în 11 Iunie și 11 Iulie imob. d-nei Michail Kerekes (trib. Sz. Udvarhely); în 16 Mai imob. lui Ioan Florea Varga în Coveș (judec. cerc. Mediaș); în 30 Mai și 30 Iunie imob. rămasului după Iosif Finger în Alba-Iulia (trib.); în 9 Mai și 10 Iunie imob. lui Stefan Kless în Alba Iulia (trib.); în 15 Mai imob. Mariei Zanta în Șanea (judec. cerc. Sighișoara); în 15 Mai imob. rămasului după Stefan Miske (trib. Alba-Iulia); în 14 Mai și 16 Iunie imob. lui Andreiu Demeter în Moha.

Nr. 126/1879.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan prelângă neputinciosul paroch Georgiu Cojan în parochia de clasa a III gr. or. din Peștera protopresbiteratul Branului, se escrie prin aceasta, cu concesiunea mărutului consistoriu archidiececan dto 13 Martie 1879 Nr. 55 B. concurs cu termen de o lună de zile dela publicarea acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu mai sus amintitul post de capelan sunt jumătate din toate venitele parochiale în suma de 200 fl. v. a.

Concurenții au ași trāmite scrisului suplicile lor instruate în sensul statutului organic și conform dispozițiunilor sinodului archidiececan din 1873 pentru regularea parochielor § 16 pt. d.

Brașov, 4 Aprilie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv:

Iosif Barac m. p.,
protopresb. ca adm. al protopresbiteratului Branului.

CONCURS.

Pentru ocuparea unei stațiuni învățătoresce dela scoala rom. gr. or. din Brad devenite vacante, se escrie concurs până în 20 Mai a. c. Doritorii de-a ocupa acest post (impreunat cu un salariu de 450 fl., plățind în rate lunare anticipative) au ași asterne suplicile lor la subsemnatul în Brad (Hunyád m.)

Pot concura tineri ortodocsi cu cel puțin 4 cl. gimnasiale, cu teologie la un institut rom. ortodoc.

Brad 18 Aprilie 1879.

Presidele comitetului reprezentanței gimnas.

Nicol. I. Mihelțan m. p.
3—3 prot.

Nr. 70—1879.

3—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. do clasa a III din comuna Dobric în protopresbiteratul Solnocul al II-lea în urma încuviințării prea vener. consistor archidiececan dto 13 Februarie Nr. 426 B. a. c. se escrie concurs până la 20 Mai a. c.

Emolumentele sunt:

a) Dela 80 familii câte una măsură mare de cucuruz sfărmit și una di de lucru cu pământ cari toate statorite în bani dau un venit anual de 160 fl. v. a.;

b) Folosirea cimiterului și a porțiunii canonice de sub Nrii 173, 77, 60 a cărților funduare în mărime de 3 jugere 580° arătoriu și de fēnaț dau un venit de 40 fl. v. a.;

c) Stolele statorite de sinodul parochial din anul 1872 rezultă un venit de 125 fl. — Suma totală a venitelor e de 325 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa această parochie au ași asterne recursese instruate în sensul prescrișelor statut. organic și al dispozițiunilor provisorie sinodale din anul 1873 la subscrișul până la terminul sus amintit.

Cupșeni, la 14 Aprilie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Samuil Cupșa m. p.,
prot.

Nr. 102—1879.

3—3

EDICT.

Bucur Șoancă din Merchiașa pretura Cohalmului, părăsind în mod clandestin de 3 ani de zile pre legitiina sa soție Eva Boldea tot din Merchiașa, petrecēnd prin locuri necunoscut, prin aceasta e provocat a comparé în termin de un an, sau în persoană, sau printr'un apărător legal al seu înaintea concernentului for judecătoresc, căci altfel procesul divorțial în contrăi urzit, se va pertracta și decide și în absența lui.

Cohalm 9 Martie 1879.

Forul matrimonial judecătoresc de I instanță al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea m/p,
adm. protop.

Nr. 177—1879.

3—3

EDICT.

Ecaterina născută Ioan Tatu din Codlea carea a părăsit cu necredință de 7 ani de zile pre legiuitul ei bărbat George Ioan Țigănaș din Hălchiu, comitatul Brașovului, fără de-a să sci locul unde se află, este prin aceasta citată, ca în termin de un an și o di să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial intentat a-suprăi de soțul ei.

Brașov, 31 Martie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al Brașovului I.

Iosif Barac m. p.,
prot